

Деркач Д. М. – студентка 5 курсу факультету початкової освіти та соціальної роботи СНУ імені Лесі Українки

Остапівська І. І. – к. п. н., доцент кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін початкової освіти СНУ імені Лесі Українки

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку початкової освіти потребують удосконалення та розвитку професійних знань, умінь і навичок, гармонізації емоційних і логічних компонентів діяльності майбутніх учителів початкових класів, реалізації їх творчого потенціалу. Учитель повинен володіти високим рівнем індивідуально-творчої продуктивності, власним стилем розв'язання педагогічних ситуацій, унікальними методами і прийомами, підходами до кожної дитини, здатністю досягати високих результатів у сфері професійної діяльності, у галузі початкової освіти. Значним потенціалом у цьому напрямку володіють інтерактивні технології. Хоча сьогодні існує значна кількість наукових досліджень присвячених проблемі інтерактивних технологій, динамізм та постійна зміна концептуальних положень сучасної початкової освіти вимагає актуалізації цього питання.

Мета дослідження. Висвітлити теоретичні основи інтерактивного навчання, як педагогічної технології, а також з'ясувати можливості її застосування на різних етапах уроку.

Результати дослідження. Термін «інтерактивна педагогіка» ввів у 1975 р. німецький дослідник Ганс Фріц. Лінгвістичне тлумачення слова свідчить, що поняття «інтерактивність», «інтерактив» прийшли до нас з англійської мови. «Inter» – поміж-, серед-, взаємо-, «act» – діяти, отже, Interact – взаємодіяти. Інтерактивністю у навчанні можна вважати взаємодію учнів, перебування їх у режимі бесіди, діалогу, спільної дії. Отже, сутність інтерактивного навчання

полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної взаємодії усіх школярів, яка базується на засадах співпраці, взаємонавчання. При цьому вчитель і учень – рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання [2, 28].

Особливістю інтерактивного навчання є підготовка учнів до життя у суспільстві та їх громадської активності на заняттях із будь-якого предмета шкільної програми. Уроки також повинні надати дітям основні пізнавальні та громадські вміння, а також навички та зразки поведінки [3, 61].

Застосування інтерактивних технологій висуває певні вимоги до структури уроку. Розглянемо детальніше найдоцільніші інтерактивні вправи, які можна застосовувати на кожному з етапів уроку в початковій школі.

На етапі актуалізації для повторення вивченого матеріалу можна з успіхом використовувати такі інтерактивні вправи: «Перехресна дуель», «Естафета», «Пінг-понг», «Аукціон знань», «Інтерв'ю», «Криголам», «Асоціативний куш».

На етапі повідомлення теми та мети уроку доцільно запропонувати дітям пограти в гру «Шифрувальник», у якій діти, працюючи в парі, самостійно можуть дізнатися тему уроку. Також можуть бути використані прийоми, які створюють проблемні ситуації. Мета такої роботи – сфокусувати увагу учнів на проблемі, збудити цікавість, викликати інтерес до обговорюваної теми.

Повідомлення нового матеріалу – це ключовий етап уроку. Його мета – за мінімально короткий час подати учням достатньо інформації для того, щоб на її основі виконувати практичні завдання [3, 67]. Для цього можна запропонувати учням гру «Мозаїка», інтерактивні вправи «Кубування», «Робота в парах». Вони спонукатимуть учнів до активності, розвиватимуть уважність, стимулює до прагнення самостійно вирішувати поставлену проблему.

Метою етапу систематизації та узагальнення набутих знань є осмислення та свідоме засвоєння навчального матеріалу, досягнення результатів уроку. На цьому етапі доцільно використовувати такі інтерактивні вправи: «Рефлексія», «Незакінчене речення», «Ажурна пилка», «Коло ідей».

При застосуванні інтерактивних технологій підбиття підсумків – це дуже важливий етап уроку в початковій школі. Саме на ньому школярі отримують

можливість узагальнити зміст проробленого, з'ясувати основне у знаннях, які повинні бути засвоєні, і встановлюється зв'язок між тим, що вже відомо, і тим, що знадобиться їм у майбутньому [3, 84]. Підводячи підсумок уроку вчитель може використати такі інтерактивні вправи: «Мікрофон», «Алфавітний суп», «Рефлексивна розповідь» тощо.

Висновки. Інтерактивні технології навчання відрізняються від інших технологій навчання нестандартними умовами роботи, насамперед – особливою атмосферою уроку і ролями школярів та вчителя на цьому уроці. Різноманітність та висока модифікативність дозволяє використовувати елементи інтерактивних технологій практично на кожному етапі уроку будь-якого типу. Використання інтерактивних вправ дозволяє значно підвищити ефективність навчання предметів початкової школи, особливо за умови інтегрованого підходу. Варто також відмітити, що інтерактивні технології дозволяють розвивати особистість молодшого школяра, його індивідуальність.

Список літератури

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
Навчальна книга – Богдан, 2011. – 304 с.
2. Пометун О. І. Застосування інтерактивних технологій у навчанні молодших школярів : Методичний посібник для вчителів початкової школи / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко, О. А. Біда та ін. – Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2011. – 304 с.
3. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Наук.-метод. посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004 – 192 с.